

PREDSTAVLJENA KNJIGA**Dobar, loš ili zao? - populizam u Hrvatskoj**

Knjiga "Dobar, loš ili zao? - populizam u Hrvatskoj", u kojoj politolozi Berto Šalaj i Marijana Grbeša sustavno analiziraju populizam kao fenomen suvremene politike te predstavljaju rezultate istraživanja populizma u Hrvatskoj, predstavljena je u utorak u Zagrebu.

 25.04.2018. u 07:41

Foto: Screenshot

Knjigu (307 str.), u izdanju zagrebačke izdavačke kuće Tim press, predstavili su novinari Jasmina Popović i Boris Rašeta, sveučilišni profesor Ivan Šiber, izdavač Hašim Bahtijari te autori.

Ističući kako se gotovo svakodnevno u svijetu o populizmu i populističkim političarima objavi jedna knjiga ili znanstveni tekst, Bahtijari je rekao da je ovo prva knjiga takve vrste u Hrvatskoj koja bi svojim

značenjem trebala potaknuti i druge znanstvenike da i dalje proučavaju fenomen populizma i populistički diskurs.

Navodi da su autori u svoja tri istraživanja populizma u Hrvatskoj u posljednjih pet godina pokazali da su hrvatski populistri vrlo slični populistima u svim drugim zemljama jer jedno govore dok su u oporbi, a drugo dok su dio vlasti. U pravilu se pozivaju na narod, ali u puno manjoj mjeri nego populistri u Francuskoj ili Belgiji, te kao i drugi populistri tvrde da su samo oni istinski predstavnici naroda. Također, rekao je, iza naoko zavodljivog stila i retorike kojim se hrvatski populistri obraćaju građanima u pravilu se krije demagogija ili benigni oblici nacionalizma. Bahtijari je istaknuo i da se hrvatski populizam od populizma u drugim zemljama razlikuje po izostanku ekstremno lijevog ili ekstremno desnog populizma.

Naglasivši da se autori nisu u knjizi odlučili dati vrijednosni sud o populizmu, Popović je rekla da su čitateljima dali dovoljno elemenata da se odrede prema tom fenomenu suvremene politike, da nauče razlikovati vrste populizma, ali i da osvijeste deficite hrvatske demokracije. Vezano uz odnos medija i populizma ocijenila je kako je dio političkih aktera odlično shvatio i prigrlio današnje društvene mreže kako bi došao do što šireg kruga ljudi i na tome izgradio prepoznatljivost i popularnost. Stoga smo, smatra Popović, danas suočeni s političarima, koji zahvaljujući svojim statusima na društvenim mrežama postaju poželjni za intervjuje i gostovanja u emisijama, iako ih njihov stvarni izborni i politički rezultat nekada ne bi kvalificirao za istupanje u javnosti čime čine "medvjedu uslugu" onima koji s pravom i istinito ukazuju na probleme.

Na odnos medija i populizma upozorila je i Grbeša istaknuvši kako su mediji za populiste "kisik publiciteta", a populistri za medije "fantastično medijsko meso". Smatra i da mainstream mediji neprestano izvještavajući o populistima, makar i kritički, normaliziraju njihovu retoriku u javnom prostoru koja time prestaje biti radikalna i postaje rutinska i dio mainstrema.

Navodeći kako se populizam kao ideologija danas temelji na aktualnom društvenom momentu te ekonomskim i političkim problemima, Šiber je rekao i da populizam na tome pokušava mobilizirati narod nasuprot pokvarenim elitama. "Čitava knjiga na neki način je borba između naroda, koji je po definiciji pošten i neiskvaren, i elite, koja je iskvarena i otuđena od naroda", kazao je. Šiber je rekao i da autori u knjizi daju koristan prikaz populističkih stranaka u Europi, SAD-u i Latinskoj Americi te pokazuju da te stranke kada dođu na vlast i preuzmu odgovornost za funkcioniranje vlasti s vremenom gube popularnost jer više nisu populističke.

Za Rašetu "šokantan podatak" istraživanja populizma u Hrvatskoj bio je da zemlja ne "vrvi populizmom", već ga jedva ima u tragovima. Također, istaknuo je, istraživanja su pokazala da populistički pokreti nisu fenomen periferno nisko razvijanih zemalja, već visoko razvijanih zemalja poput Francuske, Italije ili SAD-a.

I Šalaj je kazao da Hrvatska za sada nije toliko ozbiljno zahvaćena populističkim valom kao neke druge zemlje u kojima su etablirane, mainstream stranke praktički nestale s političke scene, a zamijenili ih populistri (Grčka, Italija, Poljska, Češka itd.) već hrvatski stranački duopol za sada nije ozbiljno ugrožen, iako je uzdrman od 2015. godine.